

Gamtotvarkos planai: efektyvesnė rengimo tvarka

NATURALIT

Nerijus Žitkevičius
Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba
Metodinis-analitinis centras

Gamtotvarkos plano turinys

- I. Esamos situacijos aprašymas ir įvertinimas.
- II. Gamtotvarkos plano tikslai, uždaviniai, priemonės ir galimos priemonių alternatyvos.
- III. Už priemonių įgyvendinimą atsakingi subjektai ir priemonėms įgyvendinti reikalingi ištekliai.
- IV. Gamtotvarkos plano įgyvendinimo stebėseną ir peržiūra.
- V. Priedai.

I. Esamos situacijos aprašymas ir įvertinimas

- Vieta – saugomos teritorijos pavadinimas, savivaldybė, kurioje yra planuojama teritorija. Schema – prieduose.
- Teritorijoje aptinkamos vertybės – pvz. EB svarbos natūralios buveinės, rūšys (gali būti ir lentelės forma):

Eil. Nr.	Vertybė	Apsaugos statusas	Apsaugos būklė
1	2330, Nesusivėrusios žemyninės smiltpievės	BD I	Bloga
2	<i>Paprastasis kardelis Gladiolus imbricatus</i>	LRK NT, B2a	Stebėti 50 žydinčių augalų

- Žemės naudojimas, nuosavybė. Pateikiama pvz. lentelės forma naudmenos, nuosavybė (Valstybinė – laisvo valstybinio fondo, VĮ VMU valdoma, privati).
- Grėsmės, problemos – kokių poveikį gali turėti vertybių buveinėse suplanuota veikla (miškotvarkos projektais, bendraisiais planais ir pan.).

II. Gamtotvarkos plano tikslai, uždaviniai, priemonės ir galimos priemonių alternatyvos (1)

- Tikslai nustato siekiamą pokytį, t.y. atkurti/pasiekti susiformavimą iki geros būklės pvz.:

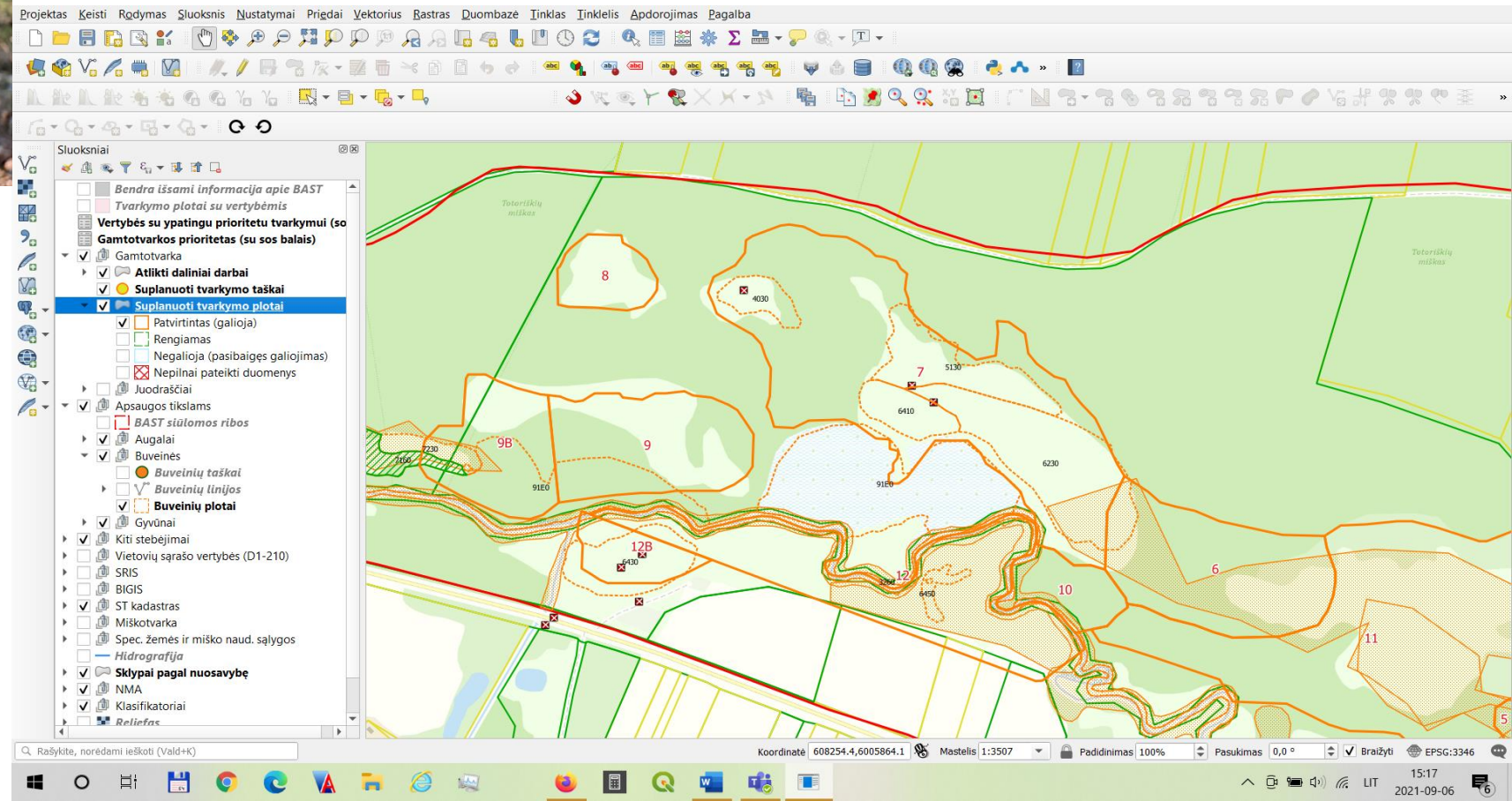
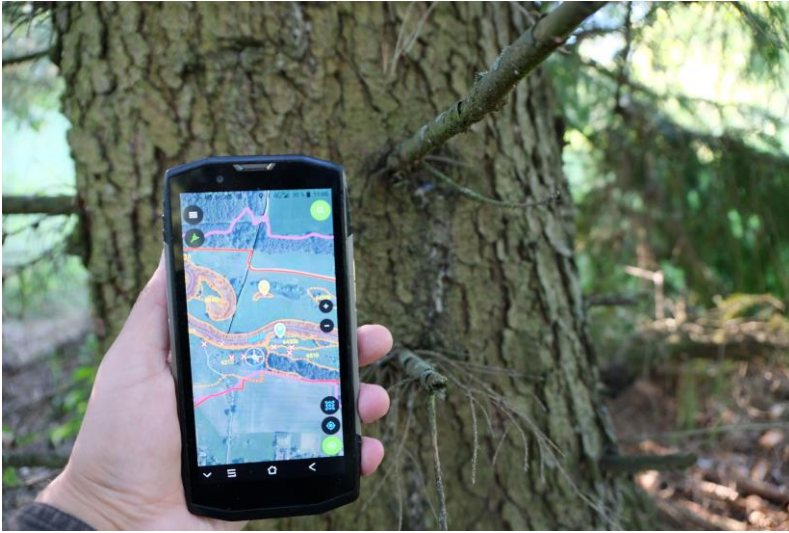
*Gamtotvarkos plano tikslas – atkurti palankią Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių apsaugos būklę: 7110, *Aktyvios aukštapelkės“ (ne mažesniame nei 0,7 ha plote), 91D0, Pelkiniai miškai (ne mažesniame nei 7,3 ha plote) ir pasiekti 7110, Aktyvios aukštapelkė susiformavimą iš buveinės 7120, Degradavusios aukštapelkės (ne mažesniame kaip 16 ha plote), sudarant palankias sąlygas kitoms teritorijoje saugomoms vertybėms.*

- Užpildoma lentelė:

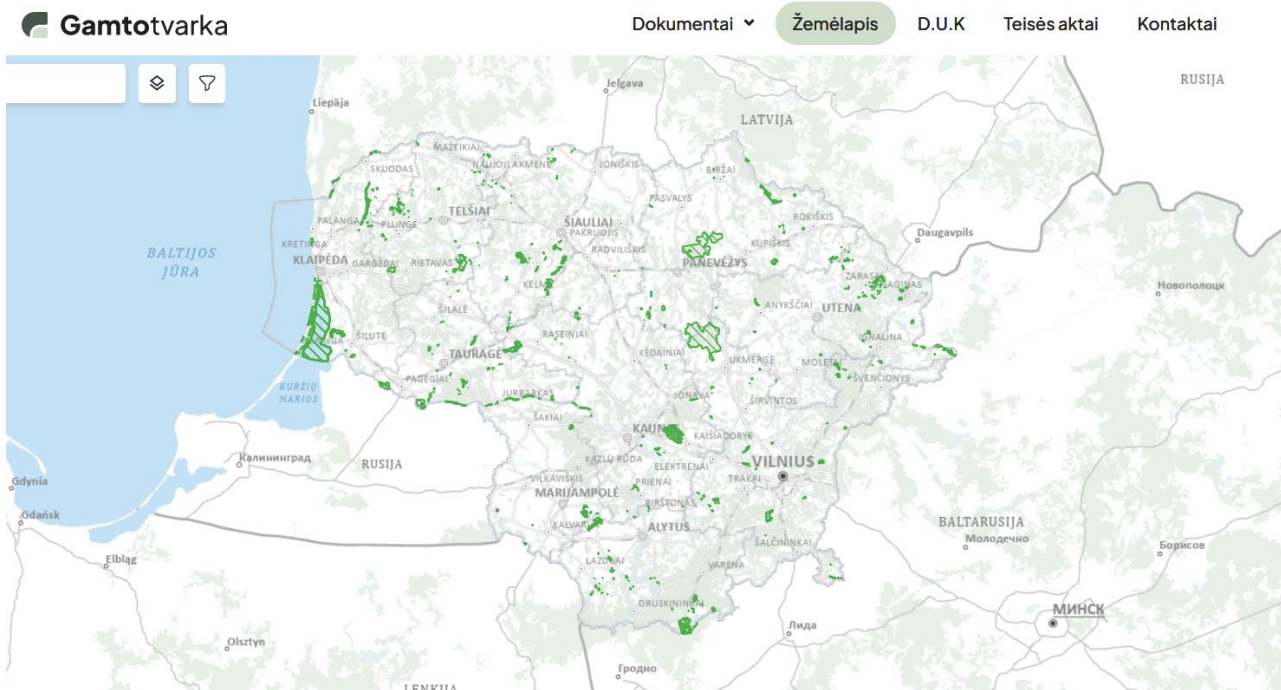
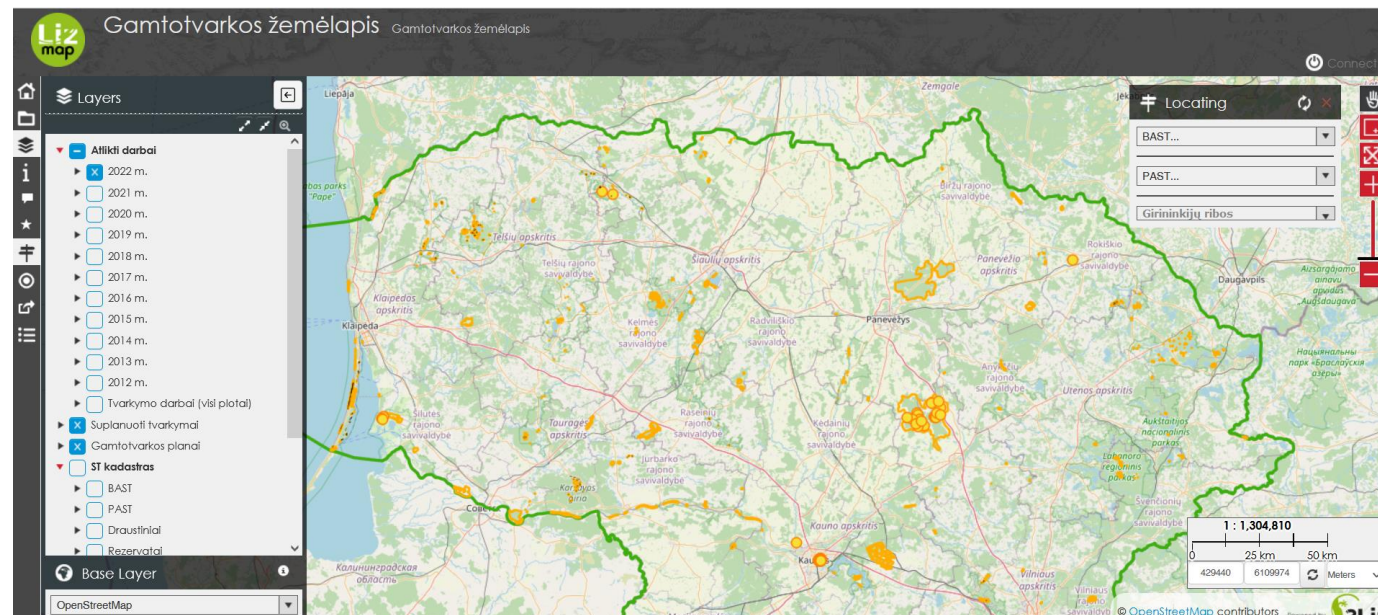
Uždaviniai	Priemonės pavadinimas	Atsakinga institucija	Priemonės įvykdymo terminas ir (ar) periodiškumas
------------	-----------------------	-----------------------	---

- Priemonių galimas poveikis – ne tik tikslinėms vertybėms, taip pat miško žemėje – miško atsikūrimui, esamų ir būsimų medynų rūšinei sudėčiai, struktūrai ir sanitarinei būklei.
- Tvarkymo plotai negali būti ir valstybinėje, ir privačioje žemėje (atskirti pagal nuosavybės teisę)

BIOMON – duomenų sistema planavimui ir priemonių įgyvendinimui, palengvinanti visą planavimo procesą (QGIS yra nemokama atvirojo kodo geografinės informacijos sistemos programa)

www.biomon.lt - internetinis
puslapis gamtotvarkos dokumentų,
atliktų priemonių viešinimui

II. Gamtotvarkos plano tikslai, uždaviniai, priemonės ir galimos priemonių alternatyvos (2)

Informacija apie kiekvieną tvarkomą plotą (pvz.)

Tvarkymo ploto Nr.	Tvarkytinas plotas, ha	Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės kodas, jos užimamas plotas (atskirai pažymint, kurioms buveinėms nustatyti apsaugos tikslai)	Saugomos rūšys, rūšies buveinės užimamas plotas ar individų skaičius (atskirai pažymint, kurios rūšys yra Europos Bendrijos svarbos ir kurioms nustatyti apsaugos tikslai)	Žemės nuosavybės forma (valstybinė ar privati), valstybinės žemės valdytojai (jei valdytojas VĮ Valstybinių miškų urėdija, įrašomas ir atitinkamas regioninis padalinys)	Žemės naudmenos, jų užimami plotai	Miško kvartalų ir sklypų Nr., miškų grupė	Gamtinės sąlygos ir kitos tvarkyti svarbios aplinkybės
1	4,81	91D0 4,81 ha	-	Valstybinė, VĮ VMU Anykščių regioninis padalinys	Savaiminis medynas (4,81 ha)	12 Kv. 10,11,2,3,4,6,7,8 skl. 13 Kv. 1,2,4,5,6 skl. 4 Kv. 10,11,12,13,21,22 skl.	Privažiavimas geras, plote drėgna

III. Už priemonių įgyvendinimą atsakingi subjektai ir priemonėms įgyvendinti reikalingi ištekliai

- Įvertinami ištekliai, galimybės vykdyti gamtotvarkos priemonės.
Pateikiamos reikalingos lėšos (preliminariai) įgyvendinimui pirmiems 5 metams.

Lentelė, pvz.:

Priemonės Nr.	Atsakinga institucija	Tvarkymo ploto Nr.	Darbų mastas, ha, vnt.	Įgyvendinimo metai, preliminarus lėšų poreikis, Eur				
				I	II	III	IV	V
1.1.	VĮ VMU, Direkcija	1,2	5 ha					

IV. Gamtotvarkos plano įgyvendinimo stebėseną ir peržiūra

- Saugomų gamtos vertybių būklės stebėseną įgyvendinus priemonės. Aprašomi metodai, kaip turi būti vykdoma saugomų gamtos vertybių stebėseną.
- Kartu su Natura 2000 teritorijų apsaugos tikslais tvirtinami ir **geros apsaugos būklės kriterijai**. Todėl siūlome juos įtraukti į priemonių vertybėms poveikio vertinimą.
- Įvertinami toje teritorijoje jau vykdomi valstybinio monitoringo duomenys ir kiti stebėjimai, kiek tai bus panaudota vertinant priemonių poveikį.
- Pateikiamos peržiūros datos, kada turi būti įvertintas priemonių poveikis.

V. Priedai

- Esamos situacijos schemos: bendra schema, kur teritorija yra Lietuvos mastu, kokiose saugomose teritorijose, vertybės (parengtų/patvirtintų Natura 2000 teritorijų apsaugos tikslų duomenys). SRIS taškai iki koordinatų neviešinami. Taip pat sėklinės miško bazės, miškų mokslinio tyrimo ir mokymo objektai, medelynai, žemės naudmenos.
- Tvarkymo plotų schema: tvarkymo plotų ribos ir kt.
- Reikalinga pateikti ypač daug duomenų, todėl planuojame, kad gamtotvarkos žemėlapius su pasirinktais sluoksniais būtų galima matyti internetiniame puslapyje, pvz. www.biomon.lt ir esant poreikiui pasidaryti kopiją, spausdinti ir pan.

Ačiū už dėmesį!

